

European
Commission

Uddannelse 2020 Kernepunkter fra ET 2020-arbejdsgrupperne 2016- 2017

Forord

Vi får de bedste resultater, når vi lærer af hinanden, og opnår mere, når vi arbejder sammen. Arbejdsgrupperne, som hjælper med at gennemføre strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020), skaber ikke blot et forum, hvor der kan drøftes og udveksles bedste praksisser mellem uddannelseseksperter på tværs af Europa, men udvikler også idéer, som kan bidrage direkte til europæiske uddannelsespolitikker. Kort sagt er det innovation på uddannelsesområdet, der omsættes i praksis. Fra de første drøftelser vedrørende SELFIE, redskabet til selvrefleksion, som skal hjælpe skoler med at indføre digitale teknologier, til det europæiske uddannelsesområdes brede omfang og dets forpligtelse til at tilbyde uddannelse af høj kvalitet og inklusiv uddannelse for alle, går ET 2020-arbejdsgrupperne længere end refleksion og dialog: De udformer politikker, påvirker til ændringer og hjælper med at opbygge undervisningssystemer med lige muligheder på tværs af Europa.

I løbet af 2016-2017 var den uddannelsesmæssige ekspertises bredde, omfanget af de forskellige emner og resultatmålene, som blev opnået, enorme. Seks arbejdsgrupper bestående af mere end 400 eksperter fra 28 EU-medlemsstater og andre deltagende lande, interessenter og internationale organisationer mødtes for at sætte fokus på både mulighederne og udfordringerne, som undervisningssystemerne, underviserne og eleverne står over for.

Den nuværende arbejdsproces (juli 2018–juni 2020) er den sidste i rammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020). Det er ofte nyttigt med et tilbageblik, når man ser frem i tiden. Arbejdsgruppernes tematiske karakter har udviklet sig, så den bedre afspejler de aktuelle samfundsmæssige udfordringer såsom den digitale omstilling, polariserende politikker og den stigende ekstremisme samt den voksende betydning af livslang læring.

Jeg vil opfordre dig til at lade dig inspirere af aktiviteterne og god praksis, som blev delt i 2016-2017, og har tiltro til, at du i de kommende år fortsat vil vise stor interesse for ET 2020-arbejdsgrupperne.

Tibor Navracsics

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'T. Navracsics', written in a cursive style.

EU-kommissær for uddannelse, kultur, ungdom og sport

Januar 2019

Indholdsfortegnelse

ARBEJDSGRUPPEN OM SKOLEPOLITIK	5
ARBEJDSGRUPPEN OM MODERNISERING AF VIDEREGÅENDE UDDANNELSE	9
ARBEJDSGRUPPEN OM ERHVERVSUDDANNELSE: LÆRERE OG UNDERVISERE I ARBEJDSBASERET LÆRING/LÆRLINGEUDDANNELSER	11
ARBEJDSGRUPPEN OM VOKSENUDDANNELSE	13
ARBEJDSGRUPPEN OM DIGITALE FÆRDIGHEDER OG KOMPETENCER.....	16

De kernepunkter, der præsenteres i dette dokument, er udarbejdet af Kommissionen i samarbejde med medlemmer af arbejdsgrupperne. Budskaberne i dette dokument afspejler ikke nødvendigvis Kommissionens eller medlemsstaternes holdninger, men har til formål at give et sammendrag af de vigtigste konklusioner fra det uformelle arbejde, der er udført i grupperne. Dette dokument indeholder yderligere oplysninger om disse resultater. Det er rettet mod politiske beslutningstagere og alle, der er interesserede i det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet.

Der kan findes yderligere oplysninger om arbejdsgruppernes resultater her:

http://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-working-groups_da

ET 2020-arbejdsgrupperne med deltagelse af over 400 eksperter fra medlemsstaternes myndigheder og andre interessenter er et af de vigtigste instrumenter i **værktøjskassen** under strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (**ET 2020**). Gennem **gensidig læring og kortlægning af god praksis** giver de **Europa-Kommissionen vejledning og ekspertise** i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslag og politiske initiativer og støtter medlemsstaterne i at håndtere de væsentligste udfordringer i deres undervisningssystemer og de fælles prioriteter, der er aftalt på europæisk plan. Mellem 2016 og 2017 har der været **seks ET 2020-arbejdsgrupper**.

Arbejdsgruppen om skolepolitik håndterede skolernes større spørgsmål i deres virke som uddannelsesinstitutioner og en del af et integreret læringsssystem. Arbejdsgruppen udarbejdede en ny pakke med vejledende principper og tidssvarende eksempler på politikker, som undersøger kapaciteten til bæredygtige systemiske forandringer, især inden for områderne: kvalitetssikring, kontinuitet og overgange i elevernes udvikling, lærere og skoleledere og netværk i skoleundervisningen.

Arbejdsgruppen om modernisering af videregående uddannelse fulgte op på prioriteterne, der blev kortlagt i "[moderniseringsdagsordenen](#)"¹ fra 2011 og den "[nye dagsorden for videregående uddannelse](#)" fra 2017.² Meget af arbejdet havde fokus på lighed, kvalitet og relevans af undervisning og læring, regional udvikling og innovation og finansiering, forvaltning og kvalitetskultur. Dens to resultater omfatter en online "samling af politikker for videregående uddannelse" og politiske konklusioner vedrørende dens peer-læringsaktiviteter.

Arbejdsgruppen om erhvervsuddannelse udarbejdede tolv politiske retningslinjer, der vedrører fire emner: i) fastlæggelse af roller og ansvarsområder for lærere og undervisere i erhvervsuddannelsessystemer, ii) styrkelse af lærernes og undervisernes faglige udvikling, iii) udrustning af lærere og undervisere til de væsentligste udfordringer og iv) fremme af samarbejdet til at støtte lærernes og undervisernes arbejde.

Arbejdsgruppen lavede også en animeret video og en infografik for at vise deres arbejde frem.

Arbejdsgruppen om voksenuddannelse, der er baseret på peer-læringsaktiviteter, har udarbejdet centrale budskaber og politiske henstillinger med henblik på at øge voksnes grundlæggende færdigheder og færdigheder på mellemlivsniveau. Arbejdsgruppen udarbejdede også en opgørelse over de nationale politikker om voksenuddannelse på arbejdspladsen, som samler sammenlignelige landeoplysninger og kortlægger interessante landespecifikke politiske tilgange.

Arbejdsgruppen om digitale færdigheder og kompetencer dedikerede meget af sit arbejde til digitale undervisningsmetoder, en holistisk tilgang til digitalisering inden for uddannelse og uddannelse af lærere til digital uddannelse og læreres digitale kompetencer. Dens aktiviteter bidrager også til det løbende arbejde i forbindelse med SELFIE, handlingsplanen for digital uddannelse og konferencen "Educate to Create: From Digital Consumers to Digital Creators", som var blev arrangeret af det bulgarske

¹ Modernisering af Europas videregående uddannelser – COM(2011) 567

² Meddelelse om en ny EU-dagsorden for videregående uddannelse – COM(2017) 247

formandskab for Rådet for Den Europæiske Union.

Arbejdsgruppen om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse fokuserede på de fire emner i Paris-erklæringen af 2015 (dvs. kritisk tænkning, mediekendskab, sociale kompetencer og medborgerkompetencer, uddannelse af dårligt stillede elever og interkulturel dialog). Den har bidraget til at udarbejde en online samling over god praksis inden for uddannelse og erhvervsuddannelse, elementer til en politisk ramme og dens ekspertise bidrager direkte til Rådets henstilling om fremme af fælles værdier og inklusiv uddannelse af 2018 og den europæiske dimension i undervisningen.

ARBEJDSGRUPPEN OM SKOLEPOLITIK

Formålet med denne arbejdsgruppe er at bistå landene med at forbedre skoleundervisningen ved at fremme politikudvikling gennem peer-læring og udveksling af god praksis.

Centrale emner, som arbejdsgruppen behandler, omfatter:

- **forvaltning af skoleundervisning** og hvordan systemerne kan håndtere de alvorlige udfordringer forbundet med kvalitet og lighed med henblik på at tilstræbe bedre læringsresultater for alle unge
- fremme af idéen om **skoler som lærende organisationer inden for rammerne af skoleundervisning som et integreret læringssystem**, hvilket er baseret på overbevisningen om, at politiske beslutningstagere og andre interessenter har evnen til at arbejde bedre sammen frem mod fælles mål og bidrage til positiv forandring baseret på dokumentation, overvejelser, fælles praksis og ved at sikre en arv for politiske reformer.

Arbejdsgruppens vigtigste resultater er:

- En ny pakke med vejledende principper og tidssvarende eksempler på politikker, som undersøger kapaciteten til bæredygtige systemiske forandringer, især inden for områderne: **kvalitetssikring, kontinuitet og overgange i elevernes udvikling, lærere og skoleledere og netværk** i skoleundervisningen.

Detaljeret redegørelse heraf

Fremme af højere kvalitet på baggrund af bæredygtig innovation og inklusion

I 2017 understregede de europæiske undervisningsministre behovet for tidssvarende tilgange til undervisning, læring og forvaltning af skoleundervisningssystemer med henblik på at hjælpe skoler med at imødegå elevernes, samfundets og arbejdsmarkedets skiftende uddannelseskrav. ET 2020-arbejdsgruppen om skolepolitik (2016-18) fik mandat til at udvikle idéer og dele politikker og praksisser fra EU-lande, der hjælper dem med at håndtere udfordringerne i forbindelse med skoleundervisning ved at fremme højere kvalitet på baggrund af bæredygtig innovation og inklusion.

Arbejdsgruppen har til formål at støtte medlemsstaterne med at øge kapaciteten i skoleundervisningen i forhold til systemisk og bæredygtig forandring. Den præsenterer en vision for skoleundervisningssystemer, der kan bidrage til fastlæggelsen af de fælles værdier på det europæiske uddannelsesområde. Peer-læringsprocessen, der understøtter dette arbejde, gør det relevant for alle lande og muligt at tilpasse af alle undervisningssystemer under hensyntagen til deres forskellighed og store kompleksitet.

Arbejdet havde fokus på fire væsentlige områder inden for forvaltning (som beskrevet i de tematiske rapporter i det følgende), som fastsætter de vejledende principper for politikudvikling inden for rammerne af den seneste forskning og de skiftende miljøer til skoleundervisning. Disse er desuden illustreret med specifikke eksempler fra lande for at kunne reflektere kritisk over, hvordan forskellige tilgange er blevet omsat i praksis og resultaterne heraf.

Hovedpunkterne sammenfattes i en endelig rapport, **European ideas for better learning: the governance of school education systems**, der beskriver en bred tilgang til forvaltning, som skoleundervisningssystemer bør tilstræbe. Den uddyber også idéen om *skoler som lærende organisationer* inden for rammerne af *skoleundervisning som et integreret læringssystem*. Denne opfattelse af forvaltning og udfordringerne og mulighederne fremgår af nedenstående punkter, som politiske beslutningstagere bedes tage hensyn til.

Politiske nøglebudskaber

- En **klar vision for kvaliteten** af uddannelser med **fælles værdier** vedrørende udviklingen af skoler, lærere og elever
- En elevcentreret tilgang til beslutningstagning med henblik på at skabe **meningsfulde læringserfaringer** og **-miljøer**, der bidrager til udviklingen af det hele barn
- **Fælles** beslutningsprocesser, der indebærer tillid til og en støttet dialog med en lang række interessenter på alle niveauer i systemet samt fremme af en **form for ejerskab, ansvar og ansvarlighed**
- Udvikling af skoler som **lærende organisationer**, der støtter den effektive beslutningstagning og danner rammer for en forespørgselsproces og **løbende udvikling** på lokalt plan
- Politikker, der støtter yderst **kompetente og betroede professionelle fællesskaber**, anerkender lærere og skoleledere som vigtige forandringsagenter, fremmer delt lederskab, samarbejde og innovation samt investerer i kapacitetsopbygning, som vil motivere dem i deres fortsatte udvikling med henblik på at sikre **undervisning og læring af høj kvalitet**
- Generering og anvendelse af forskellige **typer data** i forskellige dele af systemet, hvilket kan bidrage til kortlægningen af styrker og områder, der kan forbedres
- Gennemførelse af **rettidige** politikker, hvilket betyder, at de er direkte i overensstemmelse med de skiftende behov på tværs af systemet med fokuserede gennemførelsesprocesser af en passende varighed og en sammenhæng med andre eksisterende politikker for en vedvarende og fornyet forandring

Den endelige rapport samler også de fire tematiske rapporter om:

1. **Kvalitetssikring af skolens udvikling**: muligheder for at forbedre samspillet mellem eksterne og interne mekanismer (dvs. værktøjer og processer) på skolerne

2. **Kontinuitet og overgange i elevernes udvikling:** metoder til sikring af tilstrækkelig fleksibilitet i undervisningsforløb og betingelser for at yde passende vejledning og støtte

3. **Lærere og ledere i skoler som lærende organisationer:** politikker, der fremmer og støtter lærersamarbejde, selvstændighed og distribueret lederskab indenfor professionelle læringsfællesskaber

4. **Netværk for læring og udvikling på tværs af skoleundervisning:** en dybere forståelse af formålet med og karakteren af netværk for innovation og iværksættelse og med deltagelse af mange interessenter

Hvis du vil have yderligere oplysninger

Hele pakken med resultater, herunder en kort video kan findes på –

<https://www.schooleducationgateway.eu/da/pub/resources/governance-of-school-edu.htm>

ARBEJDSGRUPPEN OM MODERNISERING AF VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

Formålet med denne arbejdsgruppe er at følge op på og revidere de prioriteter, der blev kortlagt i "[moderniseringsdagsordenen](#)"³ fra 2011 og den "[nye dagsorden for videregående uddannelse](#)" fra 2017.⁴ Emnerne, som arbejdsgruppen behandlede, er i overensstemmelse med dens oprindelige mandat. Meddelelsen om en ny EU-dagsorden for videregående uddannelser og [Rådets henstilling om sporing af færdiguddannede](#)⁵ afspejler arbejdsgruppens resultater og dens forgængeres aktiviteter siden 2012.

Centrale emner, som denne arbejdsgruppe behandler, omfatter:

- Lighed, kvalitet og relevans af undervisning og læring
- Regional udvikling og innovation
- Finansiering, forvaltning og kvalitetskultur

Arbejdsgruppens vigtigste resultater er:

- En online "samling af politikker for videregående uddannelse", som fremhæver fremskridtene i de nationale videregående uddannelsessystemer
- Politiske konklusioner vedrørende peer-læringsaktiviteter

Detaljeret redegørelse heraf

Lighed, kvalitet og relevans af læring og undervisning

I forbindelse med den hurtige udvikling i samfundet og på arbejdsmarkedet fokuserede arbejdsgruppen på lighed, kvalitet og relevans af videregående uddannelser, herunder læring og undervisning samt de færdigheder, som de studerende har behov for. På baggrund af arbejdsgruppens tidligere arbejde med adgang og gennemførelse udforskede den en lang række aspekter inden for undervisning og læring.

Arbejdsgruppen understregede, at videregående uddannelsessystemer skal tilpasse sig de nye forhold og opfordre landene og deres videregående uddannelsesinstitutioner til at forberede borgerne på de skiftende arbejdsmarkeder og aktivt medborgerskab i mere mangfoldige, mobile, digitale og globale samfund, hvor der er stor efterspørgsel efter færdiguddannede med en "T-formet" færdighedsprofil, som har indgående områdespecifik forståelse og tværfaglige kvalifikationer.

Politiske nøglebudskaber

- Videregående uddannelsessystemer skal sikre, at sammensætningen af de studerende, der får adgang til, går på og gennemfører videregående uddannelser, genspejler den samlede befolknings mangfoldighed og sociale sammensætning, herunder nytilkomne indvandrere. Dette understreger behovet for et samarbejde på tværs af uddannelsessystemet samt med eksterne interessenter.

³ Modernisering af Europas videregående uddannelser – COM (2011) 567

⁴ Meddelelse om en ny EU-dagsorden for videregående uddannelse – COM (2017) 247

⁵ Rådets henstilling om sporing af færdiguddannede – COM (2017) 249

- Adgangspolitikker skal lette mulighederne for elever fra forskelligartede baggrunde. Myndighederne kan hjælpe de videregående uddannelsesinstitutioner med at strømline lige adgangsmuligheder (forløb, alternative adgangsveje og lokale partnerskaber) ved at udvikle strategier, initiativer, overvåge fremskridtene og vurdere konsekvenserne.
- Akademisk, social og økonomisk støtte sammenholdt med overvågning af de studerendes fremskridt og understøttende tidlig indgriben er vigtig for at fremme gennemførelsesprocenten på videregående uddannelser.
- Succesfulde strategier fokuserer på læring og forbedring af den studerendes erfaringer og læringsresultater, hvilket er centreret omkring den studerende, ved at skabe en forbindelse mellem videregående uddannelser og omverdenen, som øger borgernes engagement.
- At give lærere mulighed for at udvikle deres pædagogiske færdigheder i løbet af deres karriere og forbedre ligestillingen mellem forskning og undervisning er de bedste måder til at forbedre læring og undervisning. For at undervisning af høj kvalitet kan blive anerkendt og belønnet, kræver det reformer inden for arbejdsbyrden og den tid, der afsættes til arbejdet, belønningssystemer og formel anerkendelse af betydningen af at undervise.

Regional udvikling og innovation

I forbindelse med de stigende forventninger til videregående uddannelsesinstitutioner om at fremme den socioøkonomiske udvikling og påvise deres samlede værdi for, bidrag til og fordel for økonomien og samfundet, undersøgte arbejdsgruppen, hvordan institutioner kan bruge deres udviklings- og innovationsrolle på forskellige niveauer og måder afhængigt af den lokale eller nationale kontekst, politiske ramme og institutionelle kapacitet samt ledelse. Ved at drage fordel af intelligent specialisering og andre relevante strategier og finansieringskilder kan myndighederne opfordre de videregående uddannelsesinstitutioner og interessenterne til at kortlægge og arbejde frem mod fælles prioriteter ved at tilpasse den regionale udvikling og innovation samt uddannelsesudbud, der skal imødekomme behovene og mulighederne i deres regioner.

Politiske nøglebudskaber

- For at videregående uddannelsesinstitutioner og deres regioner kan blive globalt konkurrencedygtige er der behov for at støtte lokal og regional innovation ved et samarbejde mellem de videregående uddannelsesinstitutioner, offentlige myndigheder, lokale virksomheder og civilsamfundet.
- Myndighederne kan forbedre de videregående uddannelsesinstitutioners langsigtede forpligtelser og ejerskab over for det regionale engagement ved at opfordre de videregående uddannelsesinstitutioner til at bidrage til udformningen og gennemførelsen af udviklingsstrategier for regioner og byer ved anvendelse af forskellige værktøjer såsom resultatbaserede aftaler.
- For en systemisk tilgang kan udarbejdelsen af en overordnet vision og en strategi for de videregående uddannelsesinstitutioners rolle i den regionale udvikling og innovation sikre sammenhæng på tværs af nationale regeringsgrene (uddannelse, regional udvikling og innovation, erhvervsliv, regional udvikling) ved at koordinere prioriteter, ressourcer og strategier i forbindelse med den regionale udvikling og innovation.
- Mobilitet mellem videregående uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere (offentlige, private, civilsamfundet) er et effektivt værktøj til at udveksle viden og innovation med erhvervslivet og andre organisationer og kan omfatte personer på alle niveauer. Brancheorganisationer og handelskamre kan hjælpe med at formulere behovene hos små og mellemstore virksomheder, der dominerer de fleste regionale økonomier.

- Ved at anvende byen/regionen som et forskningscenter for studerendes engagement i samfundet og arbejdsbaseret læring kan det være medhjælpende til at udvikle medborgerskab og andre færdigheder, er der er nødvendige i det 21. århundrede, integrere studerende i lokalsamfundet, løse reelle samfundsmæssige problemer og hjælpe institutionerne med at kortlægge og anerkende de studerendes engagement i samfundet.

Bæredygtige investeringer i videregående uddannelser samt forvaltning og kvalitetskultur på videregående uddannelser

I tråd med den nye EU-dagsorden for videregående uddannelse undersøgte arbejdsgruppen fremskridtene inden for kvalitetskultur på videregående uddannelser og anerkendte, at der er behov for at udligne forskellene på fire områder: forskellen og misforholdet mellem udbuddet af og efterspørgslen efter færdigheder, forskellene mellem antallet, der får adgang til, og antallet, der gennemfører videregående uddannelser, forskellene inden for innovation og udvikling mellem regioner og forskellene mellem finansieringen og forvaltningen af videregående uddannelsesinstitutioner. Arbejdsgruppen konkluderede, at myndighederne med ansvar for videregående uddannelser og videregående uddannelsesinstitutioner skal forbedre kvalitetskulturen, så den rækker ud over de formelle kvalitetssikringsforanstaltninger, og vurdere effektiviteten af politikker på nationalt og institutionelt niveau, herunder initiativer, finansiering, regulering og andre politikker.

Politiske nøglebudskaber

- Det er de videregående uddannelsesinstitutioners og aktørernes inden for de videregående uddannelsers ansvar at fremme forbedringen af kvaliteten og kvalitetskulturen, men myndighederne kan forbedre kvalitetskulturen ved at anvende instrumenter såsom resultatbaserede aftaler og resultatbaseret finansiering. Enkle veludviklede kvalitetssikringsforanstaltninger kan spille en rolle i reformer af videregående uddannelser som vigtige faktorer sammen med finansiering og forvaltning.

- Myndighederne kan opfordre institutionerne til at anvende en strategisk tilgang til kvalitetskultur ved at sponsorere et nationalt forum for den løbende dialog mellem myndighederne, videregående uddannelsesinstitutioner og interessenter.

- Erfaringer på tværs af institutionerne understreger behovet for at skabe en balance mellem ansvarlighed og institutionernes autonomi ved at holde rapporteringsforpligtelserne på det nødvendige minimum, idet der anvendes rapporteringsordninger, som tager hensyn til institutionernes skiftende behov, og ved at undgå udelukkende at overvåge tilbageskuende indikatorer og måle på tidligere resultater i stedet for institutionens potentiale.

Hvis du vil have yderligere oplysninger

[Det fornyede område for videregående uddannelse](#)

[Rådets henstilling om sporing af færdiguddannede](#)

ARBEJDSGRUPPEN OM ERHVERVSUDDANNELSE: LÆRERE OG UNDERVISERE I ARBEJDSBASERET LÆRING/LÆRLINGEUDDANNELSER

Formålet med denne arbejdsgruppe er at yde politisk vejledning for at hjælpe politiske beslutningstagere og interessenter med at udarbejde politikker og praksisser, der kan hjælpe lærere og undervisere med at udnytte deres fulde potentiale og bidrage til at forbedre lærlinguddannelser og arbejdsbaseret læring.

Centrale emner, som denne arbejdsgruppe behandler, omfatter:

- Fastlæggelse af roller og ansvarsområder for lærere og undervisere i erhvervsuddannelsessystemer
- Styrkelse af lærernes og undervisernes faglige udvikling
- Udrustning af lærere og undervisere til de væsentligste udfordringer
- Fremme af samarbejdet til at støtte lærernes og undervisernes arbejde

Arbejdsgruppens vigtigste resultater er:

- Et online dokument, som indeholder tolv politiske retningslinjer, der er inddelt i fire grupper, og som fokuserer på, hvordan lærere og undervisere kan støttes i forbindelse med arbejdsbaseret læring (trykt udgave og e-udgave)
- En animationsvideo, der viser arbejdsgruppens arbejde med erhvervsuddannelser
- En infografik oversat til alle sprog (trykt udgave og e-udgave)

Detaljeret redegørelse heraf

Arbejdsbaseret læring og løbende faglig udvikling

Rammerne for vigtigheden af arbejdsbaseret læring og løbende faglig udvikling blev vedtaget af de europæiske undervisningsministre i Rigakonklusionerne af 2015 vedrørende erhvervsuddannelse. Konklusionerne indeholder også "resultatmål på mellemlang sigt" (dvs. for perioden 2015-2020), hvoraf to er særdeles relevante for denne arbejdsgruppe:

"Med henblik på at udvikle kvalitetsorienterede og arbejdsmarkedsrelevante erhvervsfærdigheder og -kvalifikationer baseret på princippet om læringsresultater:

1. Fremme arbejdsbaseret læring i enhver form med særlig opmærksomhed på praktikpladser ved at involvere arbejdsmarkedets parter, virksomheder, handelskamre og udbydere af erhvervsuddannelser samt stimulere innovation og iværksætterier.

Til støtte af den vellykkede gennemførelse af reformer og for at styrke erhvervsuddannelsernes overordnede kvalitet og effektivitet:

2. Introducere systematiske tilgange til og muligheder for grundlæggende faglig uddannelse og faglig videre- og efteruddannelse af lærere, undervisere og mentorer inden for erhvervsuddannelser i både skole- og arbejdsbaserede omgivelser."

Det overordnede mål er at sikre, at disse lærere og undervisere kan hjælpe med at give eleverne de færdigheder og holdninger, der er nødvendige for at komme i beskæftigelse, og som er i tråd med moderniseringen i den nye dagsordenen for færdigheder i Europa.

Dokumentet med arbejdsgruppens resultater for 2016-2018 er baseret på arbejdet af den foregående ET 2020-arbejdsgruppe om erhvervsuddannelse (2014-2016), som fastsatte 20 vejledende principper for højtydende lærlingeuddannelser og arbejdsbaseret læring. Gruppen har undersøgt disse vejledende principper set fra læreres og underviseres perspektiv.

Politiske nøglebudskaber

- **Specificering af roller og ansvarsområder** for lærere og undervisere i erhvervsuddannelsessystemer og behovet for klarhed, hvad angår lærernes og underviserens roller, og hvordan deres roller skal indarbejdes i de lovgivningsmæssige rammer.
- **Styrkelse af den faglige udvikling** hos lærere og undervisere og fremhævelse af vigtigheden af at udarbejde initiativer for at sikre investeringen i deres faglige udvikling under hensyntagen til de enkelte rollers forskellige behov.
- **Udrustning af lærere og undervisere** til de væsentligste udfordringer og overvejelse af, hvordan man kan hjælpe dem med at udfylde de mange roller, som de har ud over at undervise (dvs. i forbindelse med læseplaner, vurderingen af læringsresultater, innovation, digitalisering, støtte til dårligt stillede elever og vejlede lærlinge med henblik på fremtidige muligheder).
- **Fremme af samarbejdet** til at støtte lærernes og underviserens arbejde, hvilket bør afspejle det faktum, at samarbejdet finder sted på tværs af alle niveauer inden for erhvervsuddannelsessystemerne ved at trække på den tilgængelige ekspertise og de tilgængelige ressourcer.

Hvis du vil have yderligere oplysninger

["Teachers and Trainers Matter. How to support them in high-performance apprenticeships and work-based learning"](#).

ARBEJDSGRUPPEN OM VOKSENUDDANNELSE

Formålet med denne arbejdsgruppe er at udarbejde politiske vejledninger om voksenuddannelsespolitikker for at fremme højere kvalifikationer og mere relevante færdigheder for alle.

Centrale emner, som denne arbejdsgruppe behandler, omfatter:

- **Voksne med ringe grundlæggende færdigheder** - Dette kan omfatte arbejdstagere, som er højt kvalificerede inden for deres erhverv, men som mangler et solidt grundlag af læse-, skrive- og regnefærdigheder samt digitale færdigheder, hvilket begrænser deres muligheder for at deltage i læring på arbejdspladsen og andre steder.
- **Voksne med mellemhøjt kvalifikationsniveau** - Dette omfatter voksne, som har behov for at opkvalificere sig for at leve op til de skiftende jobprofilers krav i det moderne arbejdsliv, og kan omfatte personer med ringe digitale eller organisatoriske færdigheder, som begrænser deres chance for at avancere i jobbet og opnå en højere indkomst.

Arbejdsgruppens vigtigste resultater er:

- **Opgørelse over de nationale politikker om voksenuddannelse på arbejdspladsen**, som samler sammenlignelige landeoplysninger om voksenuddannelse på arbejdspladsen og kortlægger interessante landespecifikke politiske tilgange. Den beskriver den politiske kontekst for oplysningernes tilgængelighed, politiske rammer, institutionelle rammer og politikker og programmer.
- **Rapporter, der omfatter tre peer-læringsaktiviteter**, og som er rettet mod at sammenholde ligheder og forskelle i politikker fra en række lande, som vedrører erhvervelsen af grundlæggende færdigheder (læse-, skrive- og regnefærdigheder samt digitale færdigheder) på arbejdspladsen, politikker, som vedrører voksnes erhvervelse af et mellemhøjt færdighedsniveau på arbejdspladsen, og politikker til at sikre, at læring på arbejdspladsen tilvejebringer de færdigheder, som er nødvendige for arbejdsgivere og arbejdstagere.
- **Arbejdsgruppens endelige rapport**, som indeholder god politikpraksis fra hele Europa, med henblik på at inspirere interessenter til at bidrage aktivt til at støtte læring gennem hele karrieren på arbejdspladsen.

Detaljeret redegørelse heraf

Arbejdet i fremtiden og de rigtige færdigheder

"Eftersom typerne af færdigheder, der er behov for på arbejdsmarkedet, ændrer sig hurtigt, er de enkelte arbejdstagere nødt til at engagere sig i livslang læring, hvis de ønsker at opnå tilfredsstillende og givende karrierer."⁶

I nutidens verden præget af forandring har alle lande brug for at sikre sig, at deres **arbejdsstyrke har de rette færdigheder til arbejdsmarkedet**. Alle arbejdsgivere må sikre sig, at deres ansatte har de rette færdigheder, så de kan forblive konkurrencedygtige, og alle voksne er nødt til at ajourføre og udvide deres færdigheder for at forblive beskæftigelsesegnede og deltage fuldt ud i samfundet.

Gennem voksenuddannelse på arbejdspladsen kan der ydes et væsentligt bidrag, fordi:

1. det er en tilgængelig og attraktiv metode, der giver voksne mulighed for at opretholde og ajourføre den viden og de færdigheder, de har brug for i livet, på arbejdspladsen og i hjemmet
2. det er en effektiv og virkningsfuld metode, der giver arbejdsgiverne mulighed for at holde de ansattes færdigheder ajour, motivere arbejdsstyrken og styrke fastholdelsen af personalet samt at forbedre konkurrenceevnen
3. det er en økonomisk og målrettet metode, der giver medlemsstaterne mulighed for at øge produktiviteten, innovationen og moderniseringen, bevare konkurrenceevnen og beskæftigelsesfrekvensen samt øge det overordnede færdighedsniveauet
4. det støtter social og økonomisk (re-)integrering af udsatte grupper, inklusion, social samhørighed og ligestilling
5. det opfylder den enkeltes, arbejdsgivernes og samfundets behov for større tilpasningsevne, så de bedre kan forberede sig på fremtidige færdighedsbehov og dermed afhjælpe forventet mangel på færdigheder
6. det forbedrer den livslange beskæftigelsesegnethed for voksne.

Hvordan fremmes voksenuddannelse på arbejdspladsen?

Læring på arbejdspladsen kan for alle voksne være **en alternativ vej til at opnå et højere niveau af eller mere relevante færdigheder, så de er bedre rustet** til at imødegå de udfordringer, der er forbundet med megatendenser såsom automatisering, digitalisering og globalisering. Da voksne tilbringer en stor del af deres tid på arbejdspladsen, er arbejdsstedet et vigtigt læringsmiljø, og det er det rette sted at udvikle ikke blot jobrelaterede færdigheder, men også grundlæggende og tværfaglige kompetencer, der gør dem mere modstandsdygtige over for ændringer i deres karriere og liv.

Der er ingen universalløsning, hvad angår fremme og udvikling af voksenuddannelse på arbejdspladsen. Der findes forskellige politikker med forskellige målsætninger. På nationalt plan er der forskellige regler for: hvordan ansvarsområderne er fordelt mellem uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere og arbejdstagere, og hvem der finansierer voksenuddannelse på arbejdspladsen. Desuden har landene forskellige behov: Er der behov for at styrke (ikke-formel) læring, eller læring, der fører til en formel kvalifikation? Er der specifikke målgrupper med særlige færdighedsbehov? Eller er der behov for generelle ordninger for læring på arbejdspladsen?

---

⁶ Det Verdensøkonomiske Forums rapport "Insight Report: Towards a Reskilling Revolution. A Future of Jobs for All", 2018.

I betragtning af disse forskelle er der forskellige måder, hvorpå færdighederne kan forbedres gennem læring, da denne kan finde sted med udgangspunkt i arbejdsgivere, uddannelsesudbydere eller arbejdstagere (elever) eller ved hjælp af et indirekte adgangspunkt (f.eks. sociale tjenester, vejledningstjenester osv.). Hver vej kræver en unik kombination af politikinstrumenter, hvor der kan gribes ind både med "pisk" (såsom forpligtelser, der følger af lovgivningen) og "gulerod" (f.eks. tilskud). Andre politikinstrumenter kan bestå af bløde foranstaltninger såsom kommunikationsstrategier og markedsføring, eller mere specifikke tiltag såsom kvalitetssikringsordninger for uddannelsesudbydere. Politik sammensætningen afhænger i høj grad af de nationale rammer, måden hvorpå ansvaret er fordelt mellem de vigtigste interessenter og myndighedernes rolle i forhold til dette politikområde.

Politiske nøglebudskaber

Voksenuddannelse på arbejdspladsen, som imødekommer den enkeltes, arbejdsgivernes og samfundets behov, skal gøres til en politisk prioritet. Dette kræver:

- et seriøst og langsigtet engagement fra alle interessenter
- retfærdige samfinansieringssystemer, der er bæredygtige på lang sigt
- effektiv koordinering mellem interessenterne
- effektive systemer med henblik på at tilpasse tilbuddene i forhold til de skiftende behov på arbejdsmarkedet...
- ... og i forhold til behovene hos voksne studerende
- passende kvalitetssikringsordninger og
- klare forvaltningsordninger, herunder regelmæssig overvågning og evaluering.

Hvis du vil have yderligere oplysninger

[Promoting adult learning in the workplace - ET 2020-arbejdsgruppen af 2016-2018 om voksenuddannelse](#)

ARBEJDSGRUPPEN OM DIGITALE FÆRDIGHEDER OG KOMPETENCER

Formålet med denne arbejdsgruppe er at undersøge udviklingen af digitale færdigheder og kompetencer på alle læringsniveauer og -trin ved at fokusere på potentialet og udfordringerne forbundet med at anvende digital teknologi i undervisningen.

Centrale emner, som denne arbejdsgruppe behandler, omfatter:

- Digitale undervisningsmetoder
- Holistisk tilgang til digitalisering inden for uddannelse
- Uddannelse af lærere til digital uddannelse og læreres digitale kompetencer

Arbejdsgruppens vigtigste resultater er:

- **Nøglebudskaber** udarbejdet efter hver peer-læringsaktivitet med fokus på et bestemt emne
- Første drøftelser af idéen om **SELFIE** (redskabet til selvrefleksion til skoler, som har en digital infrastruktur, der blev gennemført pilotforsøg med i 2017, og det forventes at blive lanceret i alle medlemsstater i efteråret 2018)
- Bidrag til **Handlingsplanen for digital uddannelse**, som Europa-Kommissionen lancerede i januar 2018
- Arbejdsgruppen bidrog til høj grad til den **digitale kompetenceramme for undervisere (DigCompEdu)** ved at fastlægge, hvad det betyder for undervisere at være digitalt kompetente
- Konferencen "**Educate to Create: From Digital Consumers to Digital Creators**", som det bulgarske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union organiserede (og som blev afholdt i Sofia i april 2018), tog udgangspunkt i arbejdsgruppens arbejde.

Detaljeret redegørelse heraf

Fremme af anvendelse af digitale undervisningsmetoder

I forbindelse med den voksende digitalisering og integreringen af digitale værktøjer i undervisningen er det yderst vigtigt at fremme **digitale undervisningsmetoder**, i stedet for blot at anvende digitale værktøjer i klasseværelset. De succesfulde strategier rækker ud over anvendelsen af digitalt udstyr og **fokuserer på at styrke uddannelsesmæssige erfaringer og læringsresultater**. Læringsmålene og -prioriteterne bør være den afgørende faktor i forbindelse med udvælgelsen af de digitale teknologier og værktøjer. Succesfulde strategier tager primært udgangspunkt i en meningsfuld anvendelse af digitale teknologier, der ses som et grundlag for innovation og en forbedring af kvalitetsuddannelse.

Politiske nøglebudskaber

- Anvendelsen af digitalt udstyr bør støtte **samarbejdsbaseret læring, peer-læring og peer-feedback samt styrke personlige og online sociale færdigheder.**
- Der skal ske fremskridt inden for **overvågningen af digitaliseringens indvirkning** på de studerendes erfaringer og læringsresultater, f.eks. ved at lade de studerende besvare spørgeskemaundersøgelser.
- Digital vurdering bør ikke blot ses som et omkostnings- og tidsbesparende værktøj til at foretage og mærke en vurdering, men i stedet som en måde til at gå fra en vidensfokuseret til en **kompetencefokuseret læseplan.** Den giver en god mulighed for personalisering og fleksibilitet af vurderingen og omfattende muligheder for formativ vurdering.
- Effektive digitale ressourcer og e-lærebøger har et langt bredere format end traditionelle lærebøger, idet de tilbyder interaktiv og personaliseret læring, hvilket gør det muligt at **individualisere og differentiere** undervisningen. Åbne uddannelsesressourcer og gratis ressourcer giver nem adgang til materialer for studerende fra alle socialøkonomiske baggrunde.
- **Læringsanalyser** har et stort potentiale til at forbedre kvaliteten af undervisning og læring.

Fremme af den **holistiske tilgang og tilgangen med flere interessenter**

I løbet af arbejdsgruppens møder er den **holistiske tilgang og tilgangen med flere interessenter** blevet identificeret som en central drivkraft for udviklingen af digital uddannelse. Det **tætte samarbejde mellem alle involverede parter** er vigtigt på et institutionelt niveau, da skolelederne, lærerne og de studerende er med til at skabe en digital infrastruktur i institutionen. Det spiller også en vigtig rolle på et strukturelt niveau, hvor samarbejdet mellem politiske beslutningstagere, lokale og regionale myndigheder, den private sektor og NGO'er er fordelagtig for samfundet som helhed. Partnerskaber med flere interessenter har potentiale til at blive yderst vellykkede, eftersom forskellige parter kan bidrage med deres egne færdigheder, erfaringer og viden, hvilket skaber et økosystem af partnerskaber.

Politiske nøglebudskaber

- På et institutionelt niveau er det afgørende at have en holistisk og **tilgang med inddragelse af hele institutionen** til anvendelsen af digital teknologi og udviklingen af digitale færdigheder og kompetencer. Der er stort behov for skolelederens, lærerens og studerendes støtte og engagement, så institutionen kan reagere på den digitale omstilling og blive fuldt ud digital på en meningsfuld måde.
- Bedste praksis i forbindelse med integreringen af digitalt udstyr i undervisningen er ofte en kombination af en **top-down-** og **bottom-up-**tilgang, hvor hele samfundet - uddannelsesmyndigheder, lærere, forældre, studerende - inddrages tidligt i processen.
- Samarbejde mellem **formel og ikke-formel** uddannelse er afgørende og fremme af tættere forbindelser er en fordel for begge. Grænserne mellem de to er flydende. Et tydeligt eksempel herpå er undervisning i kodning og algoritmetænkning, som ofte finder sted på grænsen mellem formelle og ikke-formelle organisationer og derved imødekommer de studerendes og elevernes behov og interesser på skolen og i forbindelse med aktiviteter uden for skolen.

- Større udbredelse af digitale færdigheder og fremme af digitale kompetencer vil bidrage til samfundet som helhed. Dette kræver et **økosystem af partnerskaber** mellem formel og ikke-formel uddannelse, myndigheder, erhvervsliv, civilsamfundet og grupper i lokalsamfundet.
- **Samarbejde med erhvervslivet** indbefatter både muligheder og udfordringer. Erhvervslivet stiller godt nok materiale og informationer til rådighed, men virksomhedsstyrede praksisser såsom salgsfremstød, er ikke relevante for uddannelse og bør ikke ignoreres. Samarbejdet med erhvervslivet kan også finde sted ved hjælp af mentorordninger og eksempelvis virksomhedspraktik.
- Det synes dog stadig at være en **udfordring** at involvere alle interessenter, og det er nødvendigt at arbejde mere målrettet.

Vigtigheden af uddannelse af lærere

I forbindelse med digitale færdigheder og kompetencer er **uddannelse af lærere** blevet et integreret relevant emne for gruppen. Lærere spiller en altafgørende rolle, når det kommer til at skabe pædagogiske forandringer, og det er naturligt at fokusere på dem, hvad angår undervisning med teknologi. Lærere har behov for støtte til og undervisning i mulighederne og udfordringerne, som den meningsfulde integrering af digitale teknologier til undervisning og læring medfører. Det er nødvendigt, at lærere uddannes i både digitale undervisningsmetoder og i specifikke digitale kompetencer.

Politiske nøglebudskaber

- Lærere bør støttes i udviklingen af digitale kompetencer i **grunduddannelsen** og i den **løbende faglige udvikling**.
- **Digitale værktøjer** og **nye undervisningsmetoder** skal være en integreret del af læreruddannelsen. Innovative praksisser bør udbredes og fremmes, her er MOOC, online og blandede læringsmodeller en god mulighed for at sikre en løbende faglig udvikling.
- Myndigheder og institutioner skal prioritere **fleksible tilgange** til uddannelsen af lærere, som giver mulighed for kontekst- og fagspecifikke forslag i stedet for universalløsninger.
- Selv om størstedelen af lærerne er åbne over for læring og videreudviklingen af deres færdigheder, kan indførelsen af top-down-uddannelse møde modstand. Dette er årsagen til, at **peer-læring, udvekslingen af god praksis** og **oprettelsen af netværk** er effektive værktøjer til at fremme let tilgængelig uddannelse og forbedrede færdigheder samt selvstændiggørelse.

Hvis du vil have yderligere oplysninger

Digital kompetenceramme for undervisere <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>

Handlingsplanen for digital uddannelse: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM:2018:22:FIN>

Arbejdsgruppen om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse.

Formålet med denne arbejdsgruppe er at fremme gensidig læring og lette udvekslingen af bedste praksis, som vedrører de fire emner, der henhører under Paris-erklæringen

1. Styrkelse af **kritisk tænkning og mediekendskab** for at opbygge modstand mod alle former for diskrimination og indoktrinering
2. Sikring af, at børn og unge tilegner sig **sociale kompetencer og medborgerkompetencer**
3. **Fremme af uddannelse af dårligt stillede børn** og unge og bekæmpelse af diskrimination
4. **Fremme af den interkulturelle dialog gennem alle former for læring**

Centrale emner, som denne arbejdsgruppe behandler, omfatter:

- styrkelse af mediekendskab og kritisk tænkning for at forhindre voldelig radikaliserings
- politikker til at fremme sociale kompetencer og medborgerkompetencer
- inklusiv uddannelse som den mest effektive metode til at forhindre social eksklusion i nutidens mangfoldige samfund
- bekæmpelse og forebyggelse af diskrimination og segregering i uddannelsessystemet
- interkulturel dialog som et værktøj til at håndtere indvandring, flygtninge og asylansøgere i en uddannelsesmæssig kontekst.

Denne arbejdsgruppes vigtigste resultater er:

-Den online samling over god praksis inden for uddannelse og erhvervsuddannelse giver politiske beslutningstagere, aktører og andre interessenter inden for uddannelse en oversigt over innovative, inspirerende og succesfulde praksisser fra hele Europa, der vedrører emnerne i Paris-erklæringen.

-Elementerne til en politisk ramme fastsætter konkrete operationelle anbefalinger til at støtte politiske beslutningstagere og aktører i at revidere uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer med henblik på at fremme lighed og rummelighed ved at fokusere på alle elevers behov. Hermed fremmes ejerskabet af fælles europæiske værdier, og erhvervelsen af sociale kompetencer og medborgerkompetencer styrkes. Den er inddelt i seks politikområder, og i bilaget

findes der en ordliste.

-Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen⁷ tog udgangspunkt i denne arbejdsgruppes arbejde og resultater. Denne henstilling angiver metoder til, hvordan uddannelse kan hjælpe unge med at forstå vigtigheden af og tilslutte sig de fælles værdier, der er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union. Den har til formål at fremme kvalitetsuddannelse for alle elever og den europæiske dimension i undervisningen, som skal gøre børn opmærksomme på den sociale, kulturelle og historiske enhed og mangfoldighed i EU og dens medlemsstater.

Detaljeret redegørelse heraf

Arbejdet frem mod inklusiv uddannelse

I løbet af de seneste år har mange europæiske lande oplevet stigende nationalisme, populisme og fremmedhad. På baggrund heraf er det en voksende og kompleks udfordring at sikre, at alle børn og unge bliver ansvarlige, fordomsfrie og aktive medlemmer af et mangfoldigt samfund. I løbet af mere end to år har arbejdsgruppen kortlagt og delt god praksis for et mere inklusivt uddannelsesmiljø, idet den har undersøgt emner såsom: Hvordan kan vi forberede lærerne på at agere som formidlere af åbne og nogle gange kontroversielle drøftelser i klasseværelset? Hvordan kan vi inddrage forældrene og engagere os i civilsamfundet med henblik på at skabe en tilgang for skolen som helhed? Hvordan kan vi forbedre mediekendskab og kritisk tænkning med henblik på at bekæmpe vildledende informationer og fremme den interkulturelle forståelse?

Politiske nøglebudskaber

- For at **hjælpe elever med at blive ansvarlige og aktive borgere** skal læringsmålene og -indholdet altid have fokus på erhvervelsen af sociale, medborgerlige og interkulturelle kompetencer⁸ samt udvikling af en forståelse for og ejerskab af de fælles europæiske værdier.

- **Det er nødvendigt at støtte udviklingen af lærernes nøglekompetencer**, herunder: bevidstheden om vigtigheden af fælles værdier og hvordan disse skal formidles, anvendelse af inklusive pædagogiske tilgange, anerkendelse og undgåelse af generalisering og diskrimination, forøgelse af den kulturelle bevidsthed, håndtering af kontroversielle problemer, undervisning af undervisnings sproget som et fremmedsprog, anvendelse af nye medier til at underbygge inklusionen, udvikling af sociale kompetencer og medborgerkompetencer, effektiv integrering af nytilkomne indvandrere/flygtninge og støtte til elever med særlige uddannelsesbehov.

- Det er helt afgørende at **udvikle en rummelig kultur på skolerne**, der sætter pris på mangfoldighed, fremmer alle elevers talenter og styrker følelsen af at høre til skolens fællesskab, og som tager udgangspunkt i demokratiske værdier og tillid.

⁷ Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen – COM (2018/C 195/01)

⁸ Som fastsat i Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring, der er tilgængelig på: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>

- **Uddannelsesinstitutioner bør blive en integreret del af lokalsamfundet** og hjælpe med at fremme et tættere samarbejde med civilsamfundet, ungdomsorganisationer, lokale myndigheder og erhvervslivet. Dette kræver en klar strategi med en hensigtsmæssig gennemførelsesmekanisme på lokalt plan, som især er opmærksom på at engagere familier fra alle samfundsgrupper.
- **Finansieringsordninger bør omfatte kompensations- og incitamentordninger for at fremme lighed** og belønne den pædagogiske merværdi. Den effektive anvendelse af finansiering er lige så vigtig som finansieringsniveauet.

Hvis du vil have yderligere oplysninger

[Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen](#)